

Warszawa, 24-07-2023 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH
Marcin Wiącek

V.7013.59.2023.ETP

Pan

dr n. ekon. Adam Niedzielski

Minister Zdrowia

via ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

Pragnę nawiązać do otrzymanej odpowiedzi z Departamentu Innowacji Ministerstwa Zdrowia na pismo Rzecznika dotyczące wprowadzenia przez Centrum e-Zdrowia limitów w wystawianiu e-recept przez lekarzy¹.

W powyższym stanowisku wyjaśniono, że wprowadzenie dziennego limitu przyjętych pacjentów oraz wystawianych recept nierefundowanych miało i ma charakter techniczny. Nadmieniono, że Minister Zdrowia, wdrażając powyższe ograniczenia, działał na podstawie § 1 ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. z 2021 r. poz.932), art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1555, z późn. zm.) oraz § 2 pkt 3 Statutu Centrum e-Zdrowie stanowiącego załącznik Nr 1 do Zarządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 czerwca 2020 r. w sprawie Centrum e-Zdrowia (Dz. Urz. Min. Zdr. poz. 42, z późn. zm.) w zw. z art. 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.) oraz art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.).

---

¹ Pismo z dnia 19 lipca 2023 r., znak: DIWP.024.103.2023.KW, Dyrektora Departamentu Innowacji w Ministerstwie Zdrowia.

Niewątpliwie mając na uwadze powyższe przepisy Minister Zdrowia uczestniczy w ustalaniu polityki państwa w zakresie ochrony zdrowia, odpowiadając za jej treść i realizację poprzez kierowanie działem administracji rządowej – zdrowie oraz wypełnianie zadań wyznaczonych przez Prezesa Rady Ministrów. Powyższe odbywa się przez inicjowanie oraz realizację polityki rządu w zakresie ochrony zdrowia poprzez, między innymi, przygotowywanie projektów aktów normatywnych.

We wskazanych regulacjach prawnych nie ma jednak powszechnie obowiązującego przepisu stanowiącego podstawę prawną wprowadzonych przez Centrum e-Zdrowia limitów w wystawianiu e-recept przez lekarzy. Przepisy te nie przyznają również Ministrowi Zdrowia kompetencji do wprowadzania tego typu ograniczeń. Natomiast przepisy Statutu Centrum e-Zdrowie stanowiącego załącznik Nr 1 do Zarządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 czerwca 2020 r. w sprawie Centrum e-Zdrowia (Dz. Urz. Min. Zdr. poz. 42, z późn. zm.) są regulacjami wewnętrznymi i zgodnie z art. 93 ust. 2 Konstytucji RP i nie mogą stanowić podstawy decyzji wobec obywateli, osób prawnych oraz innych podmiotów.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 87 ust. 1 Konstytucji źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Konstytucyjny system źródeł prawa opiera się na podziale źródeł prawa na źródła prawa powszechnie obowiązującego (art. 87 Konstytucji) i źródła prawa wewnętrznego (art. 93 Konstytucji). Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 28 czerwca 2000 r., sygn. K 25/99 (OTK ZU nr 5/2000, poz. 141), wykluczył istnienie jakiejś trzeciej, pośredniej kategorii źródeł prawa. Konstytucyjna regulacja źródeł prawa powszechnie obowiązującego przybrała charakter zamkniętego wyliczenia powszechnie obowiązujących aktów normatywnych i podmiotów uprawnionych do ich stanowienia².

Jednocześnie otrzymuję sygnały ze środowiska lekarskiego, że wprowadzone zmiany polegają na ingerencji w prawo wykonywania zawodu przez lekarzy, a w konsekwencji mogą prowadzić do ograniczenia praw pacjentów do świadczeń opieki zdrowotnej.

Stosownie do art. 68 ust. 2 Konstytucji warunki i zakres udzielania świadczeń zdrowotnych obywatelom określa ustawa, a nie innego typu akt prawny. Pragnę ponadto podkreślić, że zgodnie z art. 31 ust. 3 wszelkie ograniczenia wolności i praw konstytucyjnych mogą być przyjmowane tylko w formie ustawy.

---

² wyrok TK z dnia 12 grudnia 2011 r., sygn. P 1/11, OTK-A nr 10/2011, poz. 115.

Dlatego też zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do powyższych wątpliwości. Nie kwestionuję, że z uwagi na określone okoliczności może zachodzić potrzeba wprowadzenia ograniczeń w zakresie upoważnienia lekarzy do wystawiania recept. Tego typu ograniczenia powinny jednak być wolne od wątpliwości co do istnienia podstawy prawnej w ustawie czy przynajmniej innym akcie prawa powszechnie obowiązującego, wydanym na podstawie upoważnienia ustawowego.

Wobec powyższego, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1058) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o wyrażenie stanowiska w podnoszonej sprawie.

Z wyrazami szacunku

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/